

Yanık

- Herhangi bir ısıya maruz kalma sonucu oluşan doku bozulmasına **yanık** denir.
- Yanık, genellikle sıcak su veya buhar teması sonucu meydana geldiği gibi, sıcak-katı maddelerle veya asit-alkali gibi kimyasal maddelerle temas, elektrik akımı etkisi ya da radyasyon nedeni ile de oluşabilir.

Yanık

Yanıkların Derecelendirilmesi:

- ✓ **1. Derece yanıklar:** Deride kızarıklık, ağrı ve yanık bölgede ödem vardır. Ortalama 48 saatte iyileşir.

Yanık

- ✓ **2. Derece yanıklar:** Deride içi sıvı dolu kabarcıklar (bül) vardır, ağrılıdır. Derinin kendini yenilemesiyle kendi kendine iyileşir.

Yanık

- ✓ **3. Derece yanıklar:** Derinin tüm tabakaları etkilenmiştir. Özellikle kaslar, sinirler ve damarlar. Beyaz yaradan siyah renge kadar aşamaları vardır. Sinirler zarar gördüğü için ağrı yoktur.

Yanık

Yanığın Vücuttaki Etkileri:

- ✓ Derinliğine, yaygınlığına ve oluştuğu bölgeye bağlı olarak, organ ve sistemlerde işleyiş bozukluğuna yol açar.
- ✓ Ağrı ve sıvı kaybına bağlı olarak şok meydana gelir.
- ✓ Hastanın kendi vücudunda bulunan mikrop ve toksinlerle enfeksiyon oluşur.

Yanık

Isı Yanıklarında İlk Yardım:

- ✓ Kişi yanmakta ise, paniğe engel olunur, koşması engellenir.
- ✓ Hastanın battaniye vb. ile üzeri kapatılır, yuvarlanması sağlanır.
- ✓ Bilinç ve solunum değerlendirilir.
- ✓ Hava yolunun etkilenip etkilenmediği kontrol edilir.

Yar

Stop

Drop

Roll

Yanık

- ✓ Yanık bölge en az 20 dakika soğuk su altında tutulur (yanık yüzeyi büyükse ısı kaybı çok olacağından önerilmez).
- ✓ Ödem oluşabileceği düşünülerek yüzük, bilezik, saat vb. eşyalar çıkarılır.
- ✓ Yanmış alandaki deriler kaldırılmadan giysiler çıkarılır. Takılan yerler varsa giysi kesilir çekilmez.

Yanık

- ✓ Derinin zarar görmesini önlemek için sabunlu suyla dikkatli bir temizlik yapılır.
- ✓ Su toplamış yerler patlatılmaz.
- ✓ Yanık üzerine hiçbir madde sürülmemelidir.
- ✓ Yanık üzeri temiz bir bezle örtülür.
- ✓ Hasta battaniye ile örtülür,

Yanık

- ✓ Yanık bölgeler birlikte bandaj yapılmamalıdır. Dokularda birbirine yapışma gelişebilir. Aralarına nemli temiz bezler konularak temas engellenir.
- ✓ Yanık geniş ve sağlık kuruluşu uzaksa ve hastanın kusması yoksa bilinçliyse ağızdan sıvı verilerek sıvı kaybı önlenir.
- ✓ 112 aranır.

Yanık

Kimyasal Yanıklarda İlk Yardım:

- ✓ Kimyasal maddenin hasta ile temasını kesin.
- ✓ Kişinin giysilerini çıkartın.
- ✓ Kişi duş altında bol su ile 30-40 dk boyunca, yumuşak şekilde yıkanır.
- ✓ Yanık olan yer kuru, temiz bir bezle kapatılır.
- ✓ 112 aranır.

Yanık

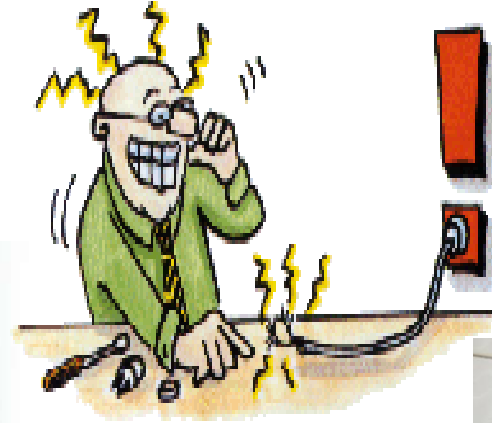
Elektrik Yanıklarında İlk Yardım:

- ✓ Elektrik akımı kesilmeden hastaya dokunulmaz.
- ✓ Eğer elektrik akımı kesilemiyorsa kişi, yalıtkan bir malzeme ile akımdan kurtarılmalıdır.
- ✓ Hastanın bilinci ve solunumu değerlendirilir.
- ✓ Hastaya kesinlikle su uygulanmaz.
- ✓ Hasar gören bölge örtülür.
- ✓ 112 aranır.

Yanık

- Yanıklarda en iyi ilkyardım önlem almaktır. **Tüm elektrikli aletleri kullanma kılavuzuna uygun kullanın.** Çocukları elektrik akımlarından koruyun. **Bilmediğiniz tesisatları onarmayın.** Dikkatli olun.

Donma

- Aşırı soğuk nedeni ile soğuğa maruz kalan bölgeye yeterince kan gitmemesi ve dokularda kanın pıhtılaşması ile dokuda hasar oluşmasına **donuk** denir.

Donma

Donuğun Derecelendirilmesi:

- **1. Derece donuk:** En hafif şeklidir. Erken müdahale edilirse hemen iyileşir.
  - ✓ Deride solukluk, soğukluk hissi,
  - ✓ Uyuşukluk ve halsizlik,
  - ✓ Sonrasında kızarıklık ve iğnelenme, vardır.

Donma

- **2. Derece donuk:** Soğğun sürekliliğı ile ağırlaşır.

- ✓ Zarar gören bölgede gerginlik,

- ✓ Ödem, şişkinlik ve ağrı,

- ✓ İçi su dolu kabarcıklar (bül),

- ✓ Su toplanan yerlerin iyileşme sırasında siyah kabuklara dönüşmesi, görülür.

Donma

- **3. Derece donuk:** Dokular geriye dönülmez şekilde hasara uğramıştır.
- ✓ Canlı ve sağlıklı deriden kesin hatlarla ayrılan siyah bir bölge oluşur.

Donma

İlkyardım:

- ✓ Hasta ılık bir ortama alınır ve soğukla teması kesilir.
- ✓ Islak ve nemli giysileri çıkarılır ve kuru giysiler giydirilir.
- ✓ Battaniye ile örtülür ve sıcak içecekler verilir.
- ✓ Su toplamış bölgeler patlatılmaz, üzeri örtülür.

Donma

- ✓ Donuk bölge ovulmaz, kendiliğinden ısınması sağlanır.
- ✓ El ve ayaklar doğal pozisyonunda tutulur.
- ✓ Isıtma işleminden sonra hala halsizlik varsa bandaj yapılır ve eller ile ayaklar yukarı kaldırılır.
- ✓ 112 aranır.